

Tarinaa erään alueellisen innovaatioekosysteemin organisoinnista

Oulun innovaatioallianssi
Est. 2009

Maria Vuorensola, ohjelmapäällikkö
BusinessOulu

Suhde ensin

Sitten asia

Timo Järvensivu

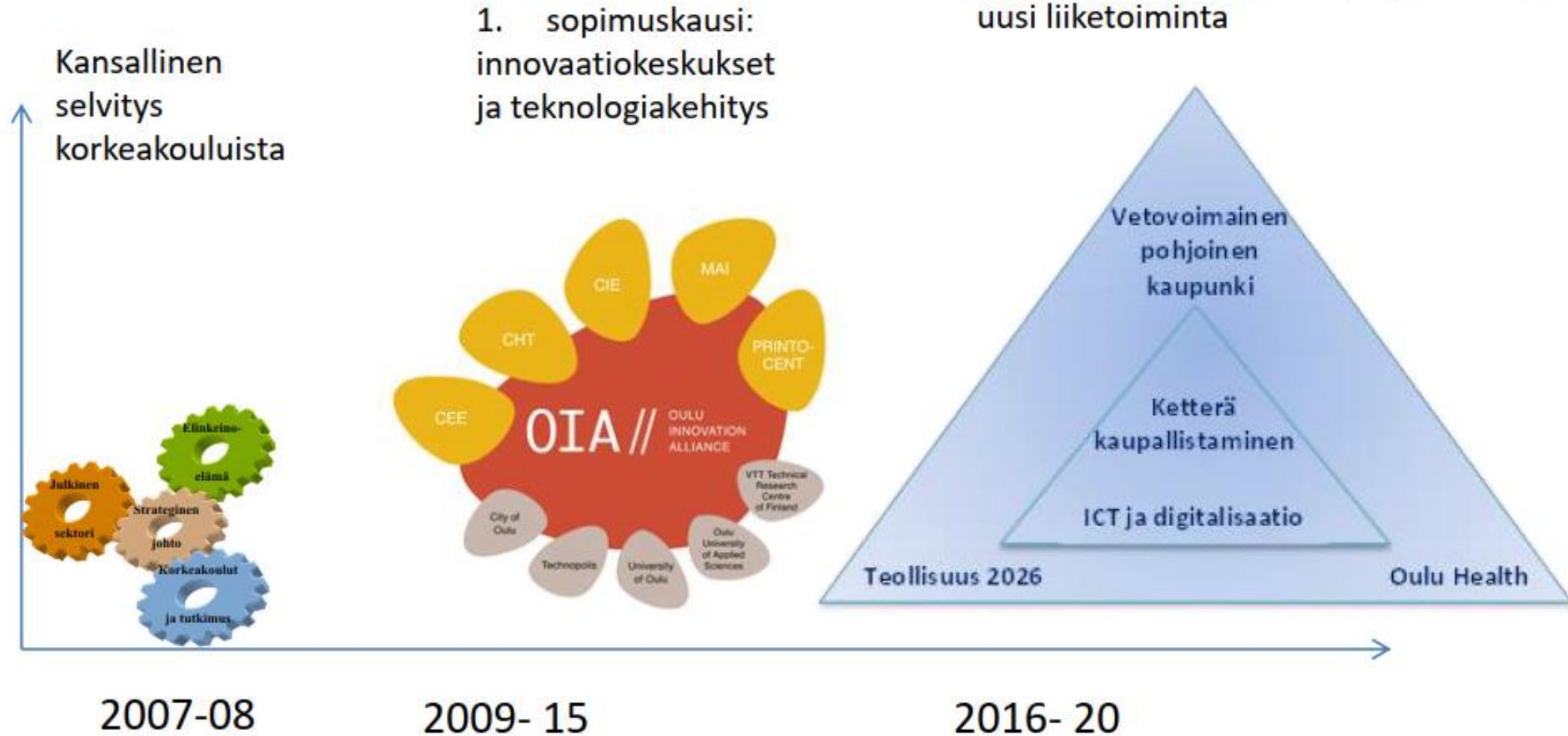
NÄKEMYS

Sosiaalinen pääoma on TKI-yhteistyön edellytys

Suomen tavoite vahvistaa tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaa nojaa T&K-panostuksiin, mutta niiden rinnalla ratkaiseva tekijä jää helposti näkymättömäksi: sosiaalinen pääoma. Luottamus, yhteistyökyky ja jaetut toimintatavat määrittävät viime kädessä sen, syntyykö investointien myötä vaikuttavia innovaatioita ja kestäväää kasvua.

OIA Historiaa

Sisältö

Sisältö

- Innokaupungit ja Oulun ekosysteemisopimus
- Mitä käytännössä?
- Portfolio ja rahoitus, EU-hankkeiden valmistelu
- Mitä tulossa?

Innokaupungit ja Oulun ekosysteemisopimus

OIA 2021–2027 strategia

= *innovaatiotoiminnan ekosysteemisopimus*

Sopijaosapuolina **Oulun kaupunki ja valtion puolelta TEM**

Sopimuksen yhteistyösopuolina OIA kumppanit sekä valtion puolelta Opetus- ja kulttuuriministeriö.

Valtion ja kaupunkien väliset ekosysteemisopimukset (16 kpl/ ”Innokaupungit”) ovat olennainen osa kansallisen **TKI-tiekartan toimeenpanoa** ja tavoitetta nostaa Suomen tutkimus- ja kehittämismenojen osuutta nykyisestä **2,7 % BKT-osuudesta 4 %:in** vuoteen 2030 mennessä.

Sopimuksen **tavoitteet ja toimenpiteet** perustuvat Oulun **innovaatioallianssin (OIA) puitesopimukseen** vuosille 2021-2027.

DIGITALISAATIO KAUPUNKIYMPÄRISTÖN MUUTOKSESSA

- Metacity ja tulevaisuuden tietoverkot
- Oulun data-avaruudet
- Autonomisten ajoneuvojen ja laitteiden kehitysalusta

DIGITAALISET HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN RATKAISUT – OULUHEALTH

- Dataratkaisut ennakoivassa terveydenhuollossa
- Vaikuttavat sote-innovaatiot ja digiratkaisut
- OYSTER - hyvinvoinnin TKIO-keskus

KESTÄVÄ KIERTOTALOUS & PUHTAAT RATKAISUT

- Uuden sukupolven energia- tuotteet ja -palvelut
- Jäte- ja sivuvirtojen uudet ratkaisut
- Vedyn tutkimushub ja ympäristömyönteinen teräs
- Vesiosaaminen, digitalisaatio ja vientimahdollisuudet

VETURIYRITYKSET, YRITYSEKOSYSTEEMIT JA -VERKOSTOT

KAKSOISKÄYTTÖTEKNOLOGIAT

KASVU & OSAAMINEN

- Startup-yrittäjyys
- Osaaminen ja jatkuva oppiminen
- Yritysekosysteemien tuki

OIA:n ekosysteemin organisoituminen ja vastuut

Strategiset kohdealat

Strategiset kohdealat ovat laajoja teemoja, jotka allianssipartnerit ovat sopimuskaudelle valinneet ja sitoutuneet edistämään.

Strateginen kohdeala muodostuu kohdealan omista kärkiohjelmista, hankkeista ja klustereista. Kukin kohdeala edustaa ja yhdistää oman toimialan kärkiohjelmiä, hankkeita ja klustereita.

Vastuu:

- Strategisen kohdealan toimijat päättävät itse omasta organisoitumisen tavasta yhteistoiminnan ja aihealueen elinkeinoelämän edistämiseksi. Esimerkiksi OuluHealthin ohjausryhmän toiminta ja yritysten Advisory Board-toiminta.

Kärkiohjelmat

Kärkiohjelmat toteuttavat OIA:n strategiaa käytännössä. Jokaisella kärkiohjelmalla on nimetty vastuutaho (OIA sopijakumppani) ja nimetty verkostojohtaja, joka kokoaa aihealueen ympärille edustavan tiimin parhaaksi katsomallaan tavalla. Kärkiohjelmat tekevät aihealueen sisällöllistä valmistelua ja koordinaatiota.

Vastuu:

- Kärkiohjelman kokonaishallinta ja yhteistyö toimijoiden kanssa.
- Yhteisen näkemyksen varmistaminen ekosysteemin osapuolten kesken.
- TKI-rahoituksen hankkiminen (katse vahvemmin kansalliseen/kv-innovaatorahoitukseen, korkea ambitiotaso).
- Aihepiirin aktiivisuustason nostaminen sekä näkyvyyden varmistaminen Oulun seudulla sekä kansallisesti.
- Viestintä (kansallinen ja kansainvälinen).
- Yritysklusterien aktivointi yhdessä muiden verkostojohtajien kanssa ja yritysten osallistumisen varmistaminen.
- Raportointi operatiiviselle ja strategiselle johtoryhmälle.

Klusterit

Yritysklusterit ja – ekosysteemit luovat uutta liiketoimintaa ja kasvua yrityksille.

Klusterit toimivat yritysrajapintana kohdealojen ja kärkiohjelmien aihepiireissä. Kärkiohjelmien ja klustereiden verkostojohtajat tekevät yhteistyötä OIA:n strategian toteutumiseksi.

Ekosysteemipalvelut ja koordinaatio

Ekosysteemipalveluiden tehtävänä on koko OIA verkostotyön onnistumiseksi aktivoida yritysten osallistumista kaikkien kärkiohjelmien toimintaan sekä tuottaa yhteisiä tapahtumia sekä markkinointiviestintää OIA toiminnasta. OIA:n ekosysteemiä kehitetään ja koordinoidaan systemaattisesti.

Strateginen johtoryhmä

Ohjaa OIA:n tavoitteita ja toimintaa sekä seuraa tuloksia. Jäseniä ovat OIA:n sopimus Kumppanit ja asiantuntijoina kutsutut sidosryhmät. Päättää strategisista tavoitteista, toimintamallista ja strategisten kohdealojen painotuksista. Sopimus Kumppaneiden yhteistyöhön sitoutumisen ja vaikuttavuuden varmistaja.

Vastuu:

- Fokuksen ylläpitäminen hyväksymällä vuosittaisen toimintasuunnitelman.
- Kohdealojen vaikuttavuuden arviointi ja seuranta sovitun vuosikellon mukaisesti.
- Verkostotyön itsearviointi.

Operatiivinen johtoryhmä

Operatiivinen johtoryhmä vastaa OIA:n käytännön toiminnan ohjauksesta ja tukemisesta.

Johtoryhmään kuuluvat sopimus Kumppaneiden nimeämät henkilöt, asiantuntijajäsenet sidosryhmistä ja kärkiohjelmien vastuuhenkilöt vuosikellon mukaisesti.

Vastuut:

- Valmistelee strategiselle johtoryhmälle tehtävät päätösesitykset, mm. vuosittainen toimintasuunnitelma.
- Vaikuttavuuden (tulokset & vaikutukset) arvioinnin ja mittaamisen kokonaisuuden valmistelu, seuranta ja ylläpito.
- Yritysten näkemysten ja visioiden kytkeminen OIA-valmisteluun.
- Merkittävien uusien nostojen skannaus ja ideointi sekä hiljaisten signaalien nosto.
- Tarvittaessa ohjausryhmänä toimiminen (erillishankkeet).
- Strategisten kohdealojen ja kärkiohjelmien etenemisen jatkuva koordinointi ja seuranta.
- Päättää TEM ekosysteemisopimukseen liittyvästä resurssoinnista.

OIA:n sopimuskumppanien roolit ja vastuut

Kaupunki | Oulu, Business Oulu

Rooli ja päävastuut

- Business Oulu vastaa OIA-toiminnan organisoinnista ja fasilitoinnista ja osallistuu organisoitumisesta koituviin kustannuksiin
- Oulun kaupunki tarjoaa kaupungin julkisia tiloja ja palveluita mahdollisuuksien mukaan yritysten innovaatioalustaksi ja testausympäristöksi
- Oulun kaupungin asiantuntijat osallistuvat OIA:n kärkehjelmien yhteistyöhön

BusinessOulun vetovastuulla on kolme kärkehjelmää:

- Autonomisten ajoneuvojen ja laitteiden kehitysalustat
- OYSTER –Hyvinvoinnin TKIO-keskus
- Yritysekosysteemien tuki
- Osaaminen ja jatkuva oppiminen yhdessä OSAO:n kanssa

Oppilaitokset | OSAO, OAMK, Oulun yliopisto

Rooli ja päävastuut

- Oppilaitokset osallistuvat strategiseen, operatiiviseen ohjaamiseen (nimetyt jäsenet ohjausryhmiin)
- Oppilaitosten asiantuntijat osallistuvat OIA:n kärkehjelmien yhteistyöhön

Vastaavat vastuullaan olevan kärkehjelman toiminnasta ja tuloksista

- **OSAO:** Osaaminen ja jatkuva oppiminen yhdessä BusinessOulun kanssa
- **OAMK:** Startup-yritysten tukeminen
- **Oulun yliopisto:** Metacity ja tulevaisuuden tietoverkot, Dataratkaisut ennakoivassa terveydenhuollossa, Jäte- ja sivuvirtojen uudet ratkaisut, Vedyn tutkimushubi ja ympäristömyötäinen teräs, Vesiosaaminen & digitalisaatio

Tutkimuslaitokset | VTT, Luke

Rooli ja päävastuut

- Tutkimuslaitokset osallistuvat strategiseen, operatiiviseen ohjaamiseen (nimetyt jäsenet ohjausryhmiin)
- Tutkimuslaitosten asiantuntijat osallistuvat verkostoyhteistyöhön OIA-kärkehjelmissä

Vastaavat vastuullaan olevan kärkehjelman toiminnasta ja tuloksista

- **VTT:** Oulun Data-avaruudet
- **Luke:** Uuden sukupolven energiatuotteet ja -palvelut

Hyvinvointialue | Pohde

Rooli ja päävastuut

- Pohde osallistuu strategiseen, operatiiviseen ohjaamiseen (nimetyt jäsenet ohjausryhmiin)
- Pohteen asiantuntijat osallistuvat verkostoyhteistyöhön OIA-kärkehjelmissä
- OuluHealth yhteistyö

Vastaavat vastuullaan olevan kärkehjelman toiminnasta ja tuloksista

- **Pohde:** Vaikuttavat sote-innovaatiot ja digiratkaisut

Yritykset | Technopolis

Rooli ja päävastuut

- Technopolis osallistuu strategiseen, operatiiviseen ohjaamiseen (nimetyt jäsenet ohjausryhmiin)
- Technopolis vahvistaa osaltaan OIA-toiminnan tunnettuutta ja vaikuttavuutta paikallisessa yrityskentässä hyödyntämällä omia viestintäkanaviaan OIA-tapahtumista tiedottamiseen

Mitä käytännössä tehdään?

+60 Meur

OIA-strategiaa tukevan hankesalkun volyymi (EAKR, ESR-, JTF).
Tämän lisäksi hankkeita rahoitetaan muilla rahoituksilla, kuten Business Finland, Suomen Akatemia ja EU-rahoitus

3. sija

Euroopan nouseva innovatiivinen kaupunki.
European Capital of Innovation Awards
(iCapital) -kilpailussa 2024.

3+2

Strategista
kohdealaa

13

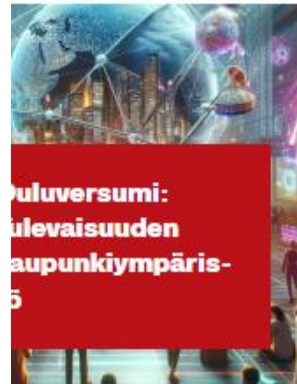
Kärkiohjelmaa, joita
johdetaan OIA-
sopimuskumppaneiden
toimesta

+360 yritystä

Yritykset mukana TKI-
toiminnassa kärkiohjelmien,
hankkeiden tai klustereiden
kautta

Digitalisaatio kaupunki- ympäristön muutoksessa

- Metacity & Tulevaisuuden tietoverkot
- Data-avaruudet
- Autonomisten ajoneuvojen kehittämisalustat

Digitaaliset hyvinvoinnin ja terveyden ratkaisut – OuluHealth

**The first European
hospital powered by a
private 5G network.**

OYSTER HAUTOMO-OHJELMAT

Terveysalasta kiinnostuneille opiskelijoille, tutkijoille, innovaattoreille

Esihautomovaihe (100-pv)

Kehitä ja validoi
liiketoimintaideaa

Kehitä tiimiä

Testaa ideaa tai
tuotetta

INPUT: Hlö/tiimi jolla idea
OUTPUT: Go/no-go/pivot

Hautomo (jatkuva tuki)

Testaa, kehitä ja arvioi
tuotetta/palvelua.

Kasvun tiekartan
rakentaminen.

INPUT: Validoitu liikeidea
OUTPUT: Startup

**+ Hack4Health
hackathonit**

OYSTER
INCUBATOR

26 tiimiä esihautomossa

18 tiimiä hautomossa

31 yksittäistä tiimiä

Mentoreille suuri tarve!

Tuloksia 09/2024-

Hackathonit huikea menestys!

Patenttihakemuksia (2kpl)

Hankittua rahoitusta (~1 meur)

Maksullisia pilotteja (3 yritystä)

EU-tunnustusta (1 yritys)

Uusia yrityksiä (3 kpl +2 uutta liiketoimintaa)

Research to Business –projekteja (2kpl)

OYSTER
INCUBATOR

Kestävä kiertotalous ja puhtaat ratkaisut

Lämpöakku: Lämpöenergiaa teollisuuden sivuvirroista

Biohiilen aika: Hiilituotteiden liikeyhteistyön mahdollisuudet

PURKU: Purkamisen osaksi rakentamisen arvoketjua

MarineCO2: Liikenteen uusiutuvat polttoaineet

VDA: Vesialan datatestialusta

VISIOK: Vihreän siirtymän edistämisen koulutuksessa

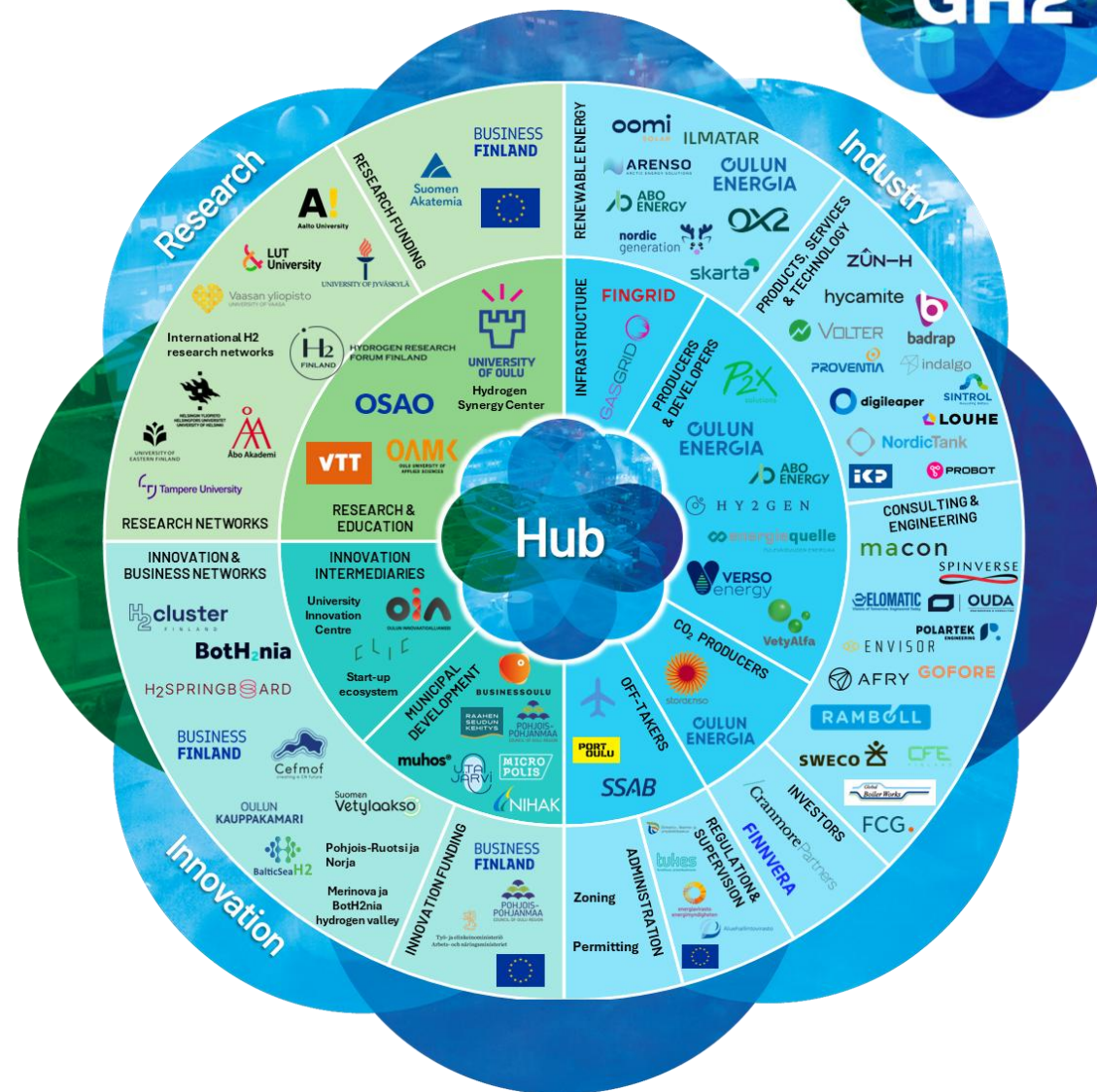

VISIO: Vihreän siirtymän seurantalajärjestelmä

Vetytalous alkaa Oulun seudulta – mutta ei itsestään

- Innovaatioekosysteemin toimintamallista alueellisen vetytalouden käynnistämiseen
- Oulun seudulla on erinomaiset lähtöasetelmat vetytalouteen
 - Kriittiset resurssit: sähkö, CO₂
 - 60-70 M€ tutkimusportfolio
 - 10+ suunniteltua investointia
 - ~30 mrd € investointipotentiaali
 - Kärkialue Gasgridin kansallisen siirtoputken valmistelussa
- Monitasoiset systemiset haasteet hidasteena
- Ratkaisuna ainoastaan yhdessä tekeminen yhteisen päämäärän eteen – kuinka tätä tulisi toteuttaa alueellisesti?
 - Kasvua, investointeja, työpaikkoja ja hyvinvointia alueelle

Euroopan unionin
osarahoittama

UNIVERSITY OF OULU

OULU

BUSINESSOULU

OSAO

POHJOIS-
POHJANMAA
COUNCIL OF OULU REGION

OIA poikkileikkaavat teemat

Kasvu ja osaaminen: startuppien tukeminen, yrityseskosysteemien
tuki

Kaksoiskäyttöteknologiat

Oulun kv-profiilin nosto ja lisäarvon tuonti dualuse-liiketoiminnassa

MWB: Uuden OIA-toimintamallin pilotointi ja demo

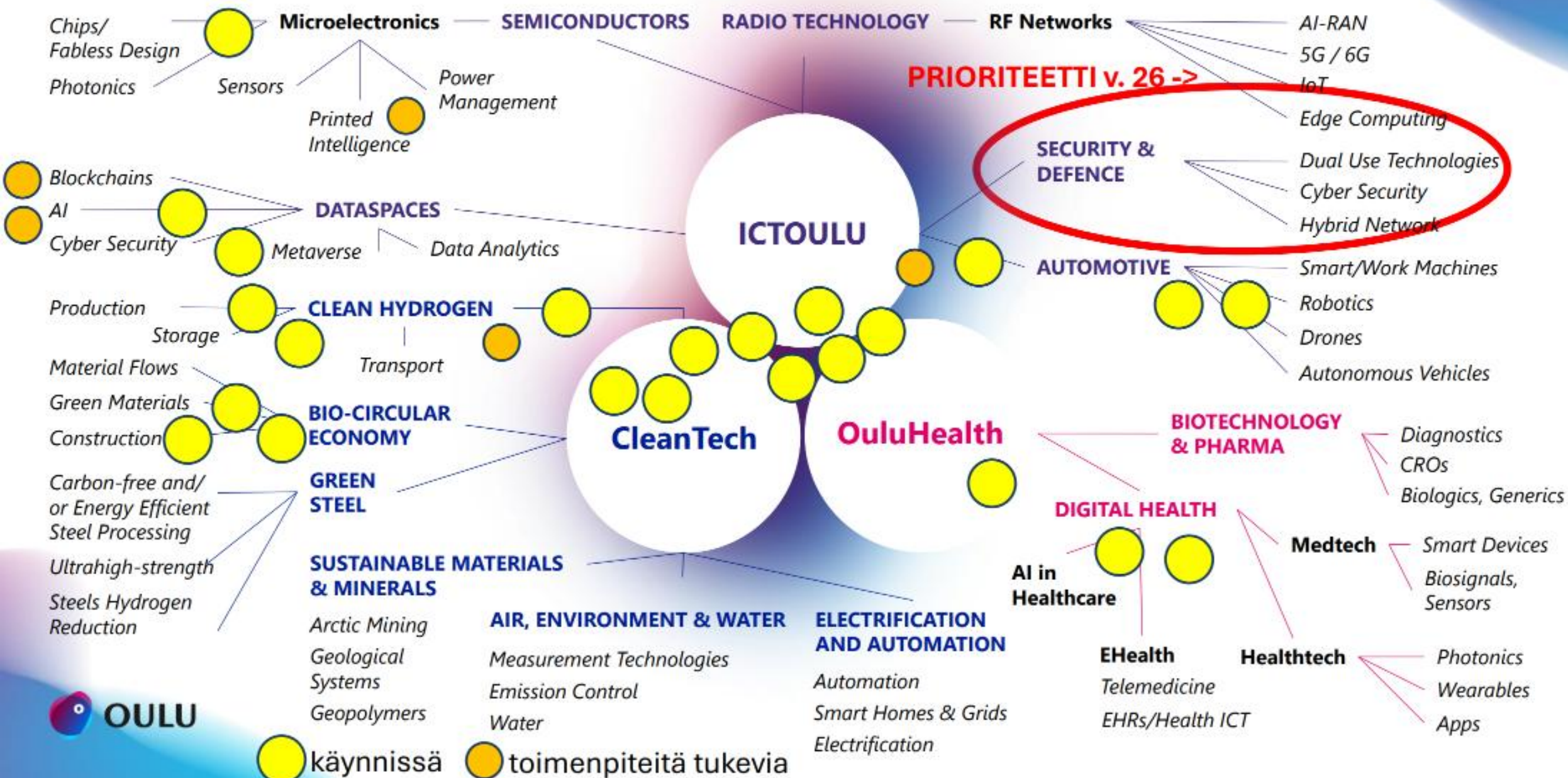
Excellence Areas in Oulu

BUSINESS

TALENT

RESEARCH

NETWORKS

12.6.2026 | SEPÄNKATU 20

OIA-OLKKARI

Parasta innovaatio-
kumppanuutta

OULU INNOVATION ALLIANCE

Co-funded by
the European Union

OSAO

VTT

Pohde
Pohjois-Pohjanmaan
hyvinvointialue

TECHNOPOLIS

Portfolio ja rahoitus

Tekemiseen useita rahoituslähteitä

Kaudella 2021-2027: Kestävän kaupunkikehittämisen EAKR +
JTF isossa osassa

Oulun kaupungin kehittämisrahasto

Ekosysteemisopimuksia toteuttava Kestävä kaupunkikehittäminen – Innokaupungit yhteensä

Hankekokonaisuuksia yhteensä

247

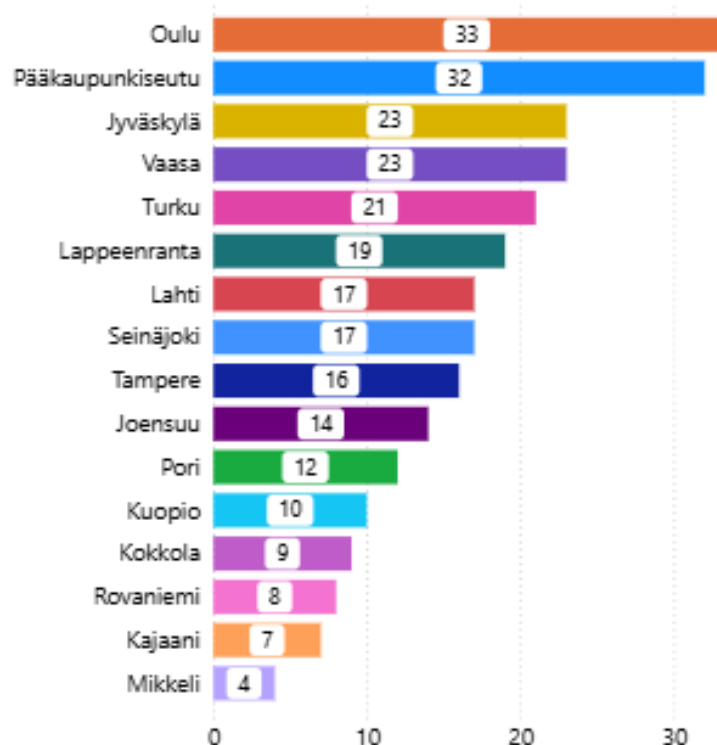
Yksittäisten hankkeiden ja osahankkeiden määrä

464

Tarkastele hankkeiden tarkempia tietoja

Hankekokonaisuuksien lukumäärä

Hankekokonaisuuksien nimet ja yhteenlaskettu kokonaisrahoitus

Käynnistyneitä hankkeita / Kestävä kaupunkikehittäminen 2021->

Hankekokonaisuuksia yhteensä

33

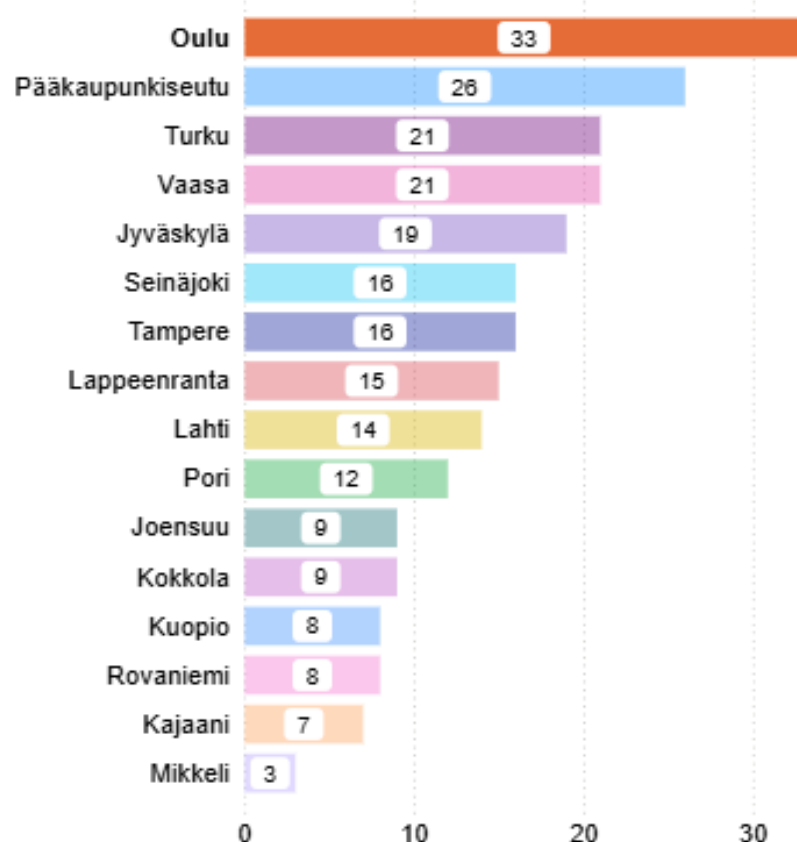
Yksittäisten hankkeiden ja osahankkeiden määrä

62

Hankkeiden kokonaisrahoitus yhteensä

11 milj. €

Hankekokonaisuuksien lukumäärä

Hankekokonaisuuksien nimet ja yhteenlaskettu kokonaisrahoitus

Pohjoisen kestävää kasvua ja uudistuvaa elinkeinoelämää tukemaan OIA:n JTF-ohjelmat 2023→

Vetysiirtymän
oikeuden mukaiset
ja vihreät
arvoketjut

Digitaalisen
terveyden liike-
elämän
kasvattaminen

Uudet
akkuteknologiat –
malmin louhinnasta
kiertotalouteen

Kiertotalous ja
uusiutuva energia

Startup-
kokonaisuus

Autonomisten
ajoneuvojen
kehitysalustat

Osaaminen

TKI-infrat

OIA JTF-hankesalkku n. 45 Meur

(prosessissa n. 10Meur)

Vuoden 2026 painotus: Kaupunkikehittäminen elää geopolitiikan mukana

7. rahoituskierros kohdennettiin erityisesti OIA:n uuden läpileikkaavan kohdealan ”Kaksoiskäyttöteknologiat” mukaisiin hankkeisiin.

Syksyllä täydentävä haku tulossa

Mitä tulossa?

- Vuoden 2026 hankkeet käynnistyy
- Vaikuttavuusviestintää
- OIA 4.sopimuskauden(2028->) strategiaproessin käynnistäminen OIA-kumppaneiden, yritysten ja muiden sidosryhmien kanssa syksyllä
- OIA 4.kauden suunnittelun kickoff syyskuussa OIA-verkostopäivässä

OIA 4.kauden suunnittelu ->

Miltä näyttää Oulun alueen TKI-strategia
2028-2034?

TOUKO KESÄ HEINÄ ELO SYYS LOKA MARRAS JOULU TAMMI HELMI MAALLIS HUHTI

2021-2027
TULOKSET JA
VAIKUTTAVUUS,
4.KAUDEN
VAIKUTTAVUUS

VTT PILOTTI 3.KOHDEALA JA VETY

Kohdealojen
tulokatsaukset

Kohdealojen tuloskoosteet/raportti

VAIKUTTAVUUSViestintä

OIA 4.KAUDEN VAIKUTTAVUUSMALLI JA MITTARIT (OULUN YLIOPISTO)

YRITYSTEN JA
MUIDEN
SIDOSRYHMIEN
OSALLISTUMINEN

YRITYS JA SIDOSRYHMÄKYSELY AUKI

UNIVERSITY BUSINESS
FORUM -TYÖPAJA

"TKI-KÄRJET" TILAISUUS ALUEEN
AVAINYRITYKSILLE:
Yritysten liiketoimintalähtöinen
innovaatio

OIA
2028-2034:
YRITYS
FOORUMI

2-3 YRITYSTYÖPAJAA ERI MUODOISSA

OIA-
STRATEGINEN JA
OPER.
JOHTORYMÄT,
OULUHEALTH

OIA STRAT.
KOKOUS

OIA STRAT.
KESÄKOKOUS

OIA-SOPIMUSKUMPPANIN JA
STRAT.JORY JOHDON HAASTATTELU
(JUHA AM + OIA OHJELMAP.)

OIA-STRATEGINEN:
STRATEGIATYÖPAJA", MISSIO,
TAHTOTILA, VALMISTELIJAT

OIA-STRATEGINEN:
KUMPPANISOPIMUKSET

OIA-OPERATIIVINEN JOHTORYHMÄ: ETENEMISSEURANTA KK-TASOLLA

OIA-OPERATIIVINEN: 4.KAUDEN
ORGANISOINTI JA JOHTAMINEN

OULUHEALTH-EKOSYSTEEMIN STRATEGIATYÖ

OIA-VERKOSTO:
(KÄRKIOHJELMAT
, HANKKEET),
KOHDEALOJEN
OHJAUSRYHMÄT

OIA-
VERKOSTOPÄIVÄ:
YHTEINEN
STRATEGIA
KICK OFF

TULEVAISUUDEN OSAAMISTARPEET: OSAAMISEN VISIO 2035

OIA-VERKOSTO:
TULEVAISUUSTYÖPAJAT

OIA-OLKKARI:
STRATEGIA-AIHIIDEN ALTISTUS
OIA-VERKOSTOLLE

STRATEGISTEN VALINTOJEN
TARKENTAMINEN

**POLAR
BEAR
PITCHING**

Join the coolest startup event in the world!

Nähdään Oulussa helmikuussa 2027!